

Populární hudba 20. století

pohanské i křesťanské náboženské zpěvy: woo doo, ring shout, spirituály, gospel songs...
světské formy: minstrel songs, work songs, blues, rag time

>>> jazz

Francis Scott Fitzgerald (1896 - 1940): Slovo jazz na své cestě k důstojnosti znamenalo nejprve sex, potom tanec, teprve potom hudbu
jazz age - hlavně 20. léta

tradiční jazz

archaický jazz - neworleanský styl (cca od počátku 20. stol.)

klasický jazz - chicagský styl (cca od 10. let.)

- newyorský styl (cca od 20. let.)

- Kansas City styl (cca od 2. pol. 20. let)

swing (cca od 30. let, Benny Goodman, Duke Ellington, Count Basie; Bing Crosby, Frank Sinatra)

+ revivalistické návraty k tradičnímu jazzu (dixieland)

moderní jazz

bop (od 40. let, Dizzy Gillespie, Thelonius Monk, Charlie Parker)

progresivní jazz (od 2. pol. 40. let., Stan Kenton)

cool jazz (od přelomu 40. a 50. let., MJQ, Lester Young, Miles Davis, Gil Evans)

west coast jazz (od 1. pol. 50. let, Howard Rumsey, Gerry Mulligan, Dave Brubeck)

hard bop (east coast jazz, od pol. 50., Horace Silver, Art Blakey, John Coltrane)

soul jazz (bop + soul + blues + funky, od pol. 50. let, od H. Silver, Mose Allison, Slide Hampton)

free jazz (od počátku 60. let, Ornette Coleman, Cecil Taylor, George Russel)

jazz rock (od konce 60. let, Miles Davis, Joe Zawinul, Chick Corea)

soudobý jazzový mainstream

fusion jazz

vliv na AH:

Wagner, R. Strauss, Schönberg, Berg, dodekafonie, serialismus...

jazzové inspirace vedle neoklasicismu jako snaha o zpřístupnění AH

Pařížská šestka (Erik Satie, Georges Auric, Darius Milhaud, Artur Honegger), Igor Stravinský, George Gerschwin, Paul Hindemith

tradiční populární hudba

do nástupu jazzu a mimo jazzové směry: kabaretní písně a kuplety, operety, dechovka, lidovka

moderní populární hudba

taneční písnička, odvozená z hudebního jazyka velkokapelového swingu, emancipace sólového zpěváka (mikrofon) v neprospěch doprovodného orchestru
prorůstání vlivů country, rocku, folku ad.

infrastruktura

stále těsnější vztahy mezi tvorbou a spotřebou
růst povědomí autorského práva
1914 ASCAP, později BMI
od 1920 rozhlas a vzrůstající význam gramodesek
profese DJ od 30. let
SP od 1949, standard vytlačen až v 2. pol. 50. let

country & western

farmářské oblasti, Apal. a Ozark. pohoří severovýchod od Nashville
cca 1923 gram. spol. Okeh
Wendell Hall, Vernon Dalhart, Jimmy Rodgers (*T for Texas*)
od 1925 Nashville
rozhl. st. We Shield Millions /zaštit'ujeme - pojišť. sponz./ sobotní pořady Barn Dance
(tancovačka ve stodole), od 1927 Grand Ole Opry (velká stará opera)
Uncle Jimmy Thomson, Uncle Dave Macon (*Hill Billies Blues* - edice Okeh Hillbilly)
30. léta - zpívané westerny, herci = zpěváci často nebyli původem farmáři (Gene Autry, Tex Ritter)
jako v jazzu zpočátku podřazenost zpěváka v rámci orchestru (2g, vi, bjo, b)
cca od 1938 sólo + doprovod
Roy Acuff a Smoky Mountain Boys, poprvé do G.O.Opry dobro
1940 Pee Wee King a Golden West Cowboys poprvé do G.O.Opry el. steel g.
cca 1945 Bill Monroe & The **Bluegrass** Boys
4hlasý zpěv, 5strunné bjo (Earl Scruggs), g, mandolína, vi, dobro, b
50. léta hvězdy Hank Williams, Hank Snow, Chat Atkins

folk

zpětně sbíraná lidová hudba USA, širší teritoriální záběr i inspirační zdroje
černošské (blues) i bělošské (kovbojské), námořnické, rybářské, dřevorubecké, irské, skotské,
židovské a vlastní tvorba v podobném duchu

sběratelé John Lomax (*Cowboy Songs and other Frontier Ballads*, 1910)
a jeho syn Alan Lomax
Peter Seeger (sběratelství i interpretace)
Woody Guthrie,
od 40. let skupiny Almanac Singers, Weavers
60. léta Kingston Trio, PP&M, Joan Baez, Bob Dylan
Kanada Leonard Cohen, Joni Mitchell, GB Donovan
od 1965 folk rock

rock

50. léta: country & western + rhythm & blues + swing = rock' n' roll

(**Little Richard, Chuck Berry**, *Elvis Presley, Jerry Lee Lewis*)

60. léta: britský beat - Mersey sound (Beatles), bílé britské rhythm & blues (Rolling Stones), folk rock (Byrds, Bob Dylan), psychedelický rock (Jefferson Airplane, Grateful Dead), jazz rock (B, S & T, Chicago)

70. léta: hard rock (Led Zeppelin, Deep Purple, Black Sabbath), art rock (Genesis, Yes, Nice, Pink Floyd), heavy metal (Motorhead, Iron Maiden), reggae (Bob Marley), punk (Sex Pistols, Clash), disco (Bonnie M, ABBA)

80. léta: nová vlna (Talking Heads, B 52's, Devo) a její součásti jako nový romantismus (Ultravox, Cure), reggae rock (Police), hardcore (Black Flag), gotický rock (Sisters of Mercy)...

90. léta: grunge (Nirvana, Pearl Jam)

elektronická (taneční/ambientní) hudba

70. léta: Kraftwerk, Tangerine Dream, Eno

80. léta: house (DJ Frankie Knuckles) a deep house, garage house, latin house, acid house, handbag house, progressive house, hardbag house, new beat (Belgie), Italhouse (Itálie) a speed garage (USA, Velká Británie)...

techno (Kevin Saunderson, Dave Clarke, Carl Cox), hardcore techno, gabber techno...

electro (electro funk, Afrika Bambaataa)

electronic body music (Front 242)

90. léta: drum'n'bass (Fabio, Goldie), jungle (Randall, Micky Finn)

trip hop (Massive Attack, Portishead)

breakbeat (Chemical Brothers)

grime (Streets)

hip hop (Kool Herc, Grandmaster Flash, Run DMC)

DJ - gramofony a MC - mikrofon, grafitti, break dance, beatbox

pojmy **šlágr, hit, hlavní (střední) proud, pop**
šanson, národní scény

kult hvězd

Bing Crosby	(30. léta)
Frank Sinatra	(40. léta)
Elvis Presley	(50. léta)
Beatles	(60. léta)
Elton John	(70. léta)
Michael Jackson	(80. léta)
Madonna	(90. léta)

novátoři a syntetické

Duke Ellington, Benny Goodman
Count Basie, Stan Kenton
Leiber & Stoller, Sam Phillips
Phil Spector, George Martin
David Bowie, Brian Eno
Quincy Jones, Peter Gabriel
William Orbit a řada dalších